

De vill ge kvinnan större spelrum

Subfrau, kvinnorna som väckt uppmärksamhet som män, gästspelar på Åbo svenska teater.

■ Subfrau är kvinnorna som väckt uppmärksamhet genom att klä ut sig till män och sedan ta en öl bland andra karlar eller delta i en svensex (i "Svensex för Dick" av **Anders Larsson**). Nästa vecka besöker de Åbo svenska teater, med gästspelet "The Subfrau Acts. En hiphop-disco-house-opera-dansföreställning".

På scenen står då **Sonja Ahlfors** och **Joanna Wingren** från Finland, **Ida Löken** från Norge samt **Lotten Roos** från Sverige.

Vem är Subfrau, Sonja Ahlfors?

– Subfrau är egentligen åtta skådespelare från Finland, Sverige, Norge och Island. Gruppen bildades på Teaterhögskolan 2001 i samband med ett nordiskt magisterprogram. Då hade vi en workshop med en artist från New York om kön som konstruktion. Vi flickor skulle lära oss att spela män och förvandlade oss till så kallade dragkings.

– Det var en stor upplevelse för oss. Vi var ganska frustrerade och tyckte att de roller och uppgifter som erbjöds kvinnor var begränsade. Som män kunde vi göra helt nya saker, till

exempel vara vulgära, stora och buffliga.

Sedan dess har ni alltid spelat män i era pjäser.

– Jo, vi vill undersöka hur man bygger upp ett kön: hur män sitter, hur de dricker och så vidare. Vår tes är att man kan välja hur man gör. Vi kan välja att spela kvinnor, men vi kan också välja att spela män.

På teatern, där man ändå har en roll, borde kvinnor oftare än nu kunna spela män, anser Subfrau. Teatern har gammalmodiga kvinno- och mansporträtt, som inte hänger med den debatt som förs i samhället.

– Fast jag har förstått att Åbo svenska teater är ett undantag, att man där har satt upp många pjäser med annorlunda, starka kvinnor.

I den nya pjäsen Subfrau Acts är ni kvinnor igen. Hurdana kvinnor?

– Egentligen är vi både män och kvinnor. Vi tyckte att vi nu kommit till en punkt där vi kan välja att också vara kvinnor på scenen. Så vi anställde två koreografer/regissörer, en man och en kvinna, och gav dem båda samma uppgift: Vad är en kvinna? Hur kan hon framställ-

las på scenen? Vad händer om man inte ger henne de mest traditionella attributen?

Resultatet blev en pjäs med två helt olika akter. Den ena är signerad **Arja Tiili**, den andra den ryska koreografen **Sasha Pepelyaev**. Den första delen, Arja Tiilis, handlar om att vara tonåring.

– Här är vi identitetssökande kvinnor. Vi har skrivit brev till oss själva som 15-åringar och Arja Tiili har blandat in en del hiphop, en ganska manlig dansform.

Sasha Pepelyaev har en annan ingång.

– Han är inte kvinna och har inte samma känsla för problematiken. Men han tog oss på allvar och blev intresserad. För honom handlar kvinnlighet om kontroll. Här är vi återhållsamma kvinnor som plötsligt freakar ut ...

Subfrau hade premiär i Helsingfors den 13 april. I Åbo spelar man den 20 april och sedan fortsätter turnén via Vasa till övriga Norden.

MALIN HOLLMÉN

malin.hollmen@fabsy.fi

■ Subfrau gästspelar på ÅST:s studioscen den 20.4 kl. 19.

Foto: Fabian Björk

Utforskar könen. Lotten Roos, Joanna Wingren, Sonja Ahlfors och Ida Löken i koreograf Arja Tiilis "Stay with me", den första delen av föreställningen.